

ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ (ПУЕТ)

МЕРЕЖЕВИЙ БІЗНЕС: СТАНОВЛЕННЯ, ПРОБЛЕМИ, ІННОВАЦІЇ

МАТЕРІАЛИ

**XIII Міжнародної науково-практичної
інтернет-конференції**

(м. Полтава, 27–28 квітня 2023 року)

**Полтава
ПУЕТ
2023**

Редакційна колегія:

О. О. Нестуля, д-р іст. наук, професор, ректор Полтавського університету економіки і торгівлі (ПУЕТ);

А. С. Ткаченко, канд. техн. наук, доцент кафедри товарознавства, біотехнології, експертизи та митної справи, директор навчально-наукового інституту денної освіти ПУЕТ;

П. Ю. Балабан, канд. екон. наук, професор, завідувач кафедри підприємництва, торгівлі та біржової діяльності ПУЕТ;

В. І. Місюкевич, канд. екон. наук, доцент кафедри підприємництва, торгівлі та біржової діяльності ПУЕТ;

Ю. В. Іванов, канд. екон. наук, доцент кафедри підприємництва, торгівлі та біржової діяльності ПУЕТ;

О. М. Михайленко, канд. екон. наук, доцент кафедри підприємництва, торгівлі та біржової діяльності ПУЕТ;

В. В. Лісіца, канд. екон. наук, доцент кафедри підприємництва, торгівлі та біржової діяльності ПУЕТ.

Мережевий бізнес: становлення, проблеми, інновації :
M52 матеріали XIII Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції (м. Полтава, 27–28 квітня 2023 року). – Полтава : ПУЕТ, 2023. – 293 с. – 1 електрон. опт. диск (CD-R). – Текст укр., англ. мовами.

ISBN 978-966-184-451-2

У матеріалах XIII міжнародної інтернет-конференції розглянуто актуальні проблеми розвитку мережевого бізнесу в Україні та зарубіжних країнах в умовах глобальних економічних змін.

Наукові дослідження авторів спрямовано на з'ясування сучасного стану та перспектив подальшого розвитку торговельної сфери й інших видів економічної діяльності, трансформаційних процесів у споживчій кооперації, структурних змін ринку під впливом мережевих операторів, проблем маркетингу та менеджменту торговельних підприємств, виявлення аспектів інноваційного розвитку мережевого бізнесу і торгівлі та проблемних питань підготовки фахівців торгівлі, якості та конкурентоспроможності товарів у глобальній економіці.

УДК 339:004.738.5(063)

Матеріали друкуються в авторській редакції мовами оригіналів.

За виклад, зміст і достовірність матеріалів відповідальні автори.

Розповсюдження та тиражування без офіційного дозволу ПУЕТ заборонено.

2. Berestova A. Innovative technologies and teaching methods in professional education [Electronic resource]. – Access mode: <http://nadoest.com/innovacijni-tehnologiyi-ta-metodi-navchannya-u-profesijnij-osv>.

*К. М. Краус, канд. екон. наук, доцент
Київський університет імені Бориса Грінченка, м. Київ;
І. С. Іщенко, канд. екон. наук
ПНПУ імені В. Г. Короленка, м. Полтава*

СТВОРЕННЯ ЦИФРОВОГО ОСВІТЬОГО КАМПУСУ: НОВІ МОЖЛИВОСТІ ТА ВИКЛИКИ

Зі швидким наближенням хмарної ери, діючими обмеженнями, зумовленими пандемією Covid-19 та умовами воєнного стану в Україні, цифровізація в нашій країні поширюється на різні сфери життя – охорону здоров'я, освіту, науку, бізнес, фінанси, енергетичний та промисловий комплекси, сільське господарство. І все більше використання різноманітних цифрових інструментів перестає бути простим слідуванням трендам, сьогодні це вже гостра необхідність. Як наслідок, з'являється безпрецедентний діапазон нових варіантів організації виробничих та бізнес процесів, аналізу й обліку, здійснення фінансових розрахунків, отримання медичних консультацій, навчання незалежно від місця і часу, поглиблення міжнародної наукової співпраці, підвищення урожайності агрокультур, інноваційних рішень в енергетиці і т. д.

Цінним рішенням, в отриманні зазначених ефектів, є створення цифрового кампусу і безконтактного робочого місця, що орієнтовані на підвищення ефективності й безпеки діяльності. Прагнення до постійних інновацій та їх активне впровадження задля прискорення міграції послуг в хмару, допомагає адаптуватися до швидких змін в глобальному середовищі [3].

Що ж являє собою цифровий кампус та яка мета його створення? Яких принципів варто дотримуватися, щоб він ефективно функціонував?

Цифровий освітній кампус орієнтований на поглиблення взаємодії між учасниками освітнього процесу в реальному часі за допомогою доповненої і віртуальної реальності, формування інтелектуального погляду на середовище навчання та організацію інтерактивного навчання без кордонів (часових і територіальних).

Ключові принципи освітнього процесу на базі цифрового освітнього кампусу узагальнені в таблиці 1. Створення фундаменту для освітніх послуг з використанням можливостей мережі Інтернет, і забезпечення простору для майбутнього зростання, надає ряд переваг [2]. Розглянемо основні з них.

Таблиця 1 – Принципи створення та функціонування цифрового освітнього кампусу (складено авторами на основі джерела [5])

Принцип	Сутність принципу
Online First (цифровізація)	За останні кілька років мільйони людей по всьому світу спробували різні цифрові форми навчання (вебінари, чати, цифрові спільноти). Нова модель освіти спирається на принцип Online First, який не може сховати застарілу інформацію та неактуальних викладачів за фасадом багаторічних програм. «Цифра» прозора і всі недоліки освітнього процесу стають публічними, тому контроль якості, зміни і оновлення є частиною ДНК онлайн інститутів. Проте, Online First не означає заміну освітнього процесу онлайн, адже майбутнє за змішаними формами, щоб формувати відносини та зв'язки між людьми
Customization (фокус на особистість)	В новій моделі освіти фіксовані освітні маршрути втрачають свій вплив. Роботодавці все менше звертають увагу на дипломи, бо якість навчання минулого вже майже втратила зв'язок з реальністю. Молоді люди все частіше обирають свідомі траєкторії розвитку. Ключове питання – чим особі подобається займатись і в якій справі вона може розкрити себе? Далі прокладається маршрут, який може приймати різні форми – менторство, курси, робота, академічне навчання, саморозвиток тощо. Рішення про вибір професії більше не є драматичним моментом всього життя, це гіпотеза, яку слід перевірити. Якщо справа не підходить, людина може легко змінювати маршрут. Тому фіксовані жорсткі багаторічні програми вже сьогодні трансформуються в гнучкі кастомізовані програми, які враховують інтереси здобувачів освіти, оптимальний темп і форми навчання

Принцип	Сутність принципу
Learning by Doing (практичність)	Професійна освіта стає практичною, що стосується як форми навчання, так і його суті. Нове покоління більше не готове слухати курси лекцій без практичного використання. Learning by Doing – це вивчення теорії та отримання навичок через власний досвід. Викладач – це наставник, який зацікавлює предметом, допомагає розібратись в складному матеріалі, надихає власним прикладом
Community (середовище)	Нова освітня інституція – це не місце, і не стіни, це середовище, в якому зібрані всі умови для розвитку людини – навчальні програми та курси, спільнота, доступ до одностудентів і цікавих людей, кар’єрні можливості, сервіси підтримки ментального здоров’я, пошуку роботи і проєктів, цифрові бібліотеки, акселераційні програми та персональні ментори. Нова освіта допомагає виявити бажання та таланти людини, проаналізувати її сильні і слабкі сторони, побудувати персональний маршрут до реалізації цілей
Life Long Learning (безперервність)	Освіта більше не обмежується кількома роками університету, це робота над собою впродовж життя – Life Long Learning. І все це можна буде зробити через цифрові сервіси на телефоні або віртуальній реальності

По-перше, цифровий кампус покращує досвід здобувачів освіти, бо як розширює інтелектуальні рішення (голосова допомога, система зайнятості в режимі реального часу), так і можливості доступу. Концентрація на досвіді за допомогою інтелектуальних технологій кампусу забезпечує інклюзивні враження, а симбіоз автоматизованих, інтерактивних і захоплюючих технологій дозволяє персоналізувати середовище навчання та життя [4].

По-друге, цифровий освітній кампус підвищує рівень безпеки. Послуги безпеки, підключені до мережі Інтернет, та їх розумні рішення, допомагають зменшити рівень злочинності і шахрайства, й одночасно підвищуючи обізнаність.

По-третє, завдяки створенню цифрового освітнього кампусу суттєво зменшуються експлуатаційні витрати, адже інструменти автоматизації звільняють час адміністрування та дозволяють посадовим особам перенаправляти ресурси на інші цілі.

Четверте, – підтримка прийняття рішень на основі даних, адже цифровий освітній кампус акумулює великі дані в режимі реального часу, які можна використовувати в будь-який момент. І нарешті, п’яте, цифровий освітній кампус суттєво підвищує репутацію закладу, який його створює та запускає, адже кожен елемент такого кампусу посилює заходи безпеки, проактивні служби підтримки здобувачів освіти та інноваційні методи навчання, створюють закладу значну конкурентну перевагу [1].

Діяльність цифрового освітнього кампусу створює інноваційну екосистему закладу, модернізує і робить гнучкою його архітектуру, розвиває спектр освітніх послуг, розширює можливості для інклюзивної діяльності, пропонує цифрові платформи для взаємодії та технології самообслуговування, автоматизує взаємовідносини учасників освітнього процесу для підтримки ефективності, зберігаючи підхід, орієнтований на людину.

Список використаних інформаційних джерел

1. Краус К. М., Краус Н. М., Іщенко І. С. (2023). Освіта та суспільство: цифрова ідентифікація людини : монографія. Київ : Аграр Медіа Груп. 208 с.
2. Криворучко О. С., Краус Н. М., Краус К. М. (2017). Освітні інноваційні хаби: теоретичний контент та позитивні очікування їх функціонування. *Strategic Systems in Management: Collective monograph*. EDEX, Madrid, España. 104 p. (78–86).
3. Леоненко П. М., Краус Н. М., Краус К. М. (2018). Дослідження і розробки у секторі вищої освіти: глобальні та національні тенденції. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*, Вип. 17, ч. 1. 140–144.
4. Манжура О. В., Краус Н. М., Краус К. М. (2020). Економічна професійна освіта покоління цифрових людей в умовах функціонування інноваційно-підприємницьких університетів. *БІЗНЕС ІНФОРМ*, 3. 182–191. URL: https://www.business-inform.net/article/?year=2020&abstract=2020_3_0_182_191.
5. Трегуб О. (2021). Якою буде професійна освіта – 2030? 5 принципів. *Українська правда, 26 вересня 2021*. URL: <https://life.pravda.com.ua/columns/2021/09/26/245999/>.

Шуканов П. В., Калініченко І. С., Слободська Д. С.
Особливості розвитку екологічного та
сталого туризму у Волинській області 71

Шуканов П. В., Ярченко О. О.
Особливості впливу культурно-пізнавального
туризму на сучасну молодь 74

СЕКЦІЯ 2

ПРОБЛЕМИ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ ТОРГІВЛІ

Дробиш Л. В., Карпенко Ю. В.
Особистісний саморозвиток як чинник
професійного зростання фахівців сфери туризму 79

Yessenbayeva G. A., Kakenov K. S.
The opportunities and the prospects for the introduction of
the dual educational systems in the higher education institution 82

Kononenko O.
The importance of the method of communication
in the process of learning a foreign language 86

Краус К. М., Іщенко І. С.
Створення цифрового освітнього
кампусу: нові можливості та виклики 88

СЕКЦІЯ 3

СТРУКТУРНІ ЗМІНИ РИНКУ ПІД ВПЛИВОМ МЕРЕЖЕВИХ ОПЕРАТОРІВ. СПОЖИВЧА КООПЕРАЦІЯ ЯК МЕРЕЖЕВА СИСТЕМА ТОРГІВЛІ

Балабан П. Ю., Балабан М. П.
Оптова торгівля споживчої кооперації як
організатор товаропостачання роздрібної
торговельної мережі: історичні аспекти розвитку 92